

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Zentiva, k.s.**, se sídlem U Kabelovny 130, Praha 10 - Dolní Měcholupy, zast. JUDr. PharmDr. Vladimírem Bíbou, advokátem se sídlem Karlovo nám. 17, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, Palackého nám. 375/4, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2009, č.j. MZDR 35050/2009, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10 - Vršovice, o přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2009 č.j. MZDR 35050/2009, sp. zn. MZ: L305/2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2013, č. j. 9 Ca 435/2009-85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 20. 3. 2013, č. j. 9 Ca 435/2009 – 85 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2009 č.j. MZDR 35050/2009, sp. zn. MZ: L305/2009 (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí Státního úřadu pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“) ze dne 25. 6. 2009, č.j. SUKLS39988/2008, jímž Ústav rozhodl ve věci změny výše a podmínek úhrady léčivého přípravku RAMIL ve specifikacích uvedených ve výroku prvostupňového rozhodnutí.

V odůvodnění žalovaný uvedl, že přepočítací koeficienty byly v dané věci použity správně a podle nich byla stanovena základní úhrada referenční skupiny č. 25/2, a tedy i základní úhrada předmětného přípravku. Přitom ovšem poukázal na to, že stěžovatel měl tuto námitku uplatnit již v řízení před Ústavem ve smyslu koncentrace upravené v ustanovení § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Proto tuto námitku stěžovatele žalovaný věcně neposoudil. K námitce nepřezkoumatelnosti výpočtu ceny za přípravky DIROTON 10MGX100TBL a LISIPRIL 10MGX30TBL žalovaný uvedl, že tuto cenu bylo možné zjistit z Přehledu přípravků dostupných v České republice s uvedením maximálních cen pro konečného spotřebitele, který je k dispozici na internetových stránkách Ústavu. V této souvislosti poukázal žalovaný i na novou metodiku stanovení základní úhrady referenční skupiny (léčivé látky) a plně hrazeného léčivého přípravku účinnou ode dne 15. 9. 2009, která by měla účastníkům pomoci v orientaci v postupech Ústavu při stanovování základní úhrady a napomoci přezkoumatelnosti rozhodnutí Ústavu. Žalovaný dále přezkoumal námitku, že v důsledku změn kurzů měn je stanovena nižší výše úhrady posuzovaného přípravku, než je výše odpovídající příslušným ustanovením zákona, a vyhodnotil ji jako irelevantní, neboť proces změn kurzů měn je naprosto nezávislý na jakémkoliv správním řízení agendy maximálních cen a úhrad. Skutečnost, že Ústav vydal prvostupňové rozhodnutí po zákonem stanovené lhůtě, žalovaný rovněž neshledal jako důvod nezákonnosti tohoto rozhodnutí. Z uvedených důvodů odvolání stěžovatele zamítl.

Žalobou podanou u městského soudu se stěžovatel domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě předně konstatoval, že je držitelem rozhodnutí o registraci předmětného léčivého přípravku RAMIL. Jedná se o léčivý přípravek obsahující léčivou látku ramipril, určený k léčbě hypertenze, srdeční nedostatečnosti a některých poruch funkce ledvin, prevence infarktu myokardu a cévní mozkové příhody u pacientů s diabetem. Léčivá látka ramipril náleží do referenční skupiny č.25/2 - antihypertenziva, inhibitory ACE dlouhodobě účinné, p. o. dle vyhlášky č. 384/2007 Sb., o seznamu referenčních skupin (dále jen „vyhláška o seznamu referenčních skupin“). Předmětný léčivý přípravek užívá v ČR cca 53.000 pacientů. Stěžovatel označil napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející rozhodnutí Ústavu za věcně nesprávné a nezákonné. Má za to, že správní orgán nesprávně a neúplně zjistil skutkový stav a tento chybně zjištěný skutkový stav následně nesprávně posoudil po právní stránce. Výše úhrady předmětného léčivého přípravku byla určena nesprávně, a to z důvodu nesprávně stanovené základní úhrady referenční skupiny č. 25/2. Základní úhrada referenční skupiny č. 25/2 byla rozhodnutím Ústavu stanovena v rozporu s právními předpisy, a to jednak z důvodu nesprávně vybraného léčivého přípravku, podle kterého byla stanovena výše základní úhrady referenční skupiny č. 25/2, dále z důvodu nezákonného přepočtu síly přípravku pomocí koeficientu a též z důvodu nepřezkoumatelnosti s ohledem na splnění požadavku na zajištění plné úhrady alespoň jednoho z přípravků, použitelných pro řádnou farmakoterapii v dané skupině. Nesprávným stanovením základní úhrady pomocí koeficientů došlo rovněž k porušení požadavků na rozhodování na základě objektivních a ověřitelných kritérií, jak jsou uvedeny v právním řádu Evropských společenství, konkrétně v článku 6 odst. 2 Směrnice Rady EHS č. 89/105/EHS o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění (dále jen „směrnice č.

pokračování

89/105/EHS“) a k porušení principu předvídatelnosti správních rozhodnutí. Stěžovatel namítl i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí s ohledem na splnění požadavku na zajištění plné úhrady alespoň jednoho z přípravků použitelných pro řádnou farmakoterapii u pacientů, kterým jsou indikovány léčivé přípravky zařazené do referenční skupiny č. 25/2.

V odůvodnění napadeného rozsudku, jímž byla žaloba zamítnuta, městský soud vypořádal žalobní námitky stěžovatele s následující argumentací. Předně se zabýval otázkou, co je předmětem tohoto typu správního řízení z hlediska systému veřejného zdravotního pojištění. Městský soud se ve svých právních názorech opírá zejména o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2011 č. j. 4 Ads 133/2010 – 164, které byl vydán v obdobné věci, a z něho převzal pro své odůvodnění značnou část právní argumentace. V toto rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tyto (z hlediska základního vztahu zdravotní pojišťovna - pojištěnec) „třetí osoby“ [žadatelé podle § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona o veřejném zdravotním pojištění] nepochybně mají své ekonomické zájmy na realizaci zdravotního pojištění a úhradách z prostředků zde akumulovaných. Jejich ochrana byla nakonec i jedním z důvodů přijetí aktuálně platné právní úpravy části šesté zákona (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 36/05, publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 57/2007 Sb.). Tyto zájmy však podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze uplatňovat v rámci soudního přezkumu rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv o výši úhrady, neboť zde nebyly předmětem rozhodování. Nejvyšší správní soud z toho dovodil právní názor, který městský soud převzal jako nosný rozhodovací důvod v posuzované věci, a to, že *držitelé registrace, dovozci a výrobci [žadatelé ve smyslu § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona o veřejném zdravotním pojištění] nejsou rozhodnutím Státního ústavu pro kontrolu léčiv o výši úhrady za ten který léčivý přípravek či potravinu pro zvláštní lékařské účely přímo dotčeni na svých veřejných subjektivních právech, neboť nejsou účastníky pojistného vztahu a žádná veřejná subjektivní práva, o kterých je v řízení rozhodováno, tudíž nemají. Na druhou stranu ovšem nelze přehlédnout, že zákon přiznává těmto osobám postavení účastníků správního řízení, a soudní ochrana jim proto nepochybně přísluší. Vzhledem k absenci vlastních hmotných veřejných subjektivních práv, o kterých by bylo ve správním řízení jednáno, se nicméně bude jejich žalobní legitimace opírat jen o ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s., a nikoli o odstavec 1. Postavení osob uvedených v § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona o veřejném zdravotním pojištění tedy odpovídá postavení tzv. „zájemníků“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2008, č. j. 3 As 56/2007 - 108, www.nssoud.cz - právo třetí osoby podat návrh na zrušení ochranné známky podle § 31 odst. 1 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách).*

Z výše uvedeného pak vyplývá, že soudní ochrana může být uvedeným účastníkům řízení před Státním ústavem pro kontrolu léčiv poskytnuta pouze v rozsahu jejich veřejných subjektivních práv procesních, nikoliv hmotných. Příkladem tedy může být poskytnuta ochrana jejich právu označit některé z informací obsažených v žádosti nebo přílohách k žádosti za předmět obchodního tajemství (srov. ustanovení § 39f odst. 11 zákona o veřejném zdravotním pojištění); právu na to, aby bylo o výši a podmínkách úhrady rozhodnuto nejpozději do 75 dnů od zahájení řízení (srov. ustanovení § 39g odst. 2 téhož zákona); právu navrhnout důkazy a činit jiné návrhy 30 dní od zahájení řízení (srov. ustanovení § 39g odst. 5 zákona); právu navrhnout změnu výše nebo podmínek úhrady (srov. ustanovení § 39i odst. 1 zákona) či právu podat žádost o zrušení výše a

podmínek úhrady [srov. ustanovení § 39j odst. 2 písm. a) zákona]; a dále samozřejmě veškerým právům garantovaným zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem.

Městský soud z těchto premis pro posuzovanou věc dovodil, že žalobce jakožto držitel rozhodnutí o registraci předmětného léčivého přípravku RAMIL není rozhodnutím Ústavu o výši úhrady tohoto léčivého přípravku přímo dotčen na svých veřejných subjektivních právech, neboť není účastníkem pojistného vztahu a žádná veřejná subjektivní práva, o kterých je v řízení rozhodováno, tudíž nemá. Vzhledem k absenci vlastních hmotných veřejných subjektivních práv, o kterých by bylo ve správním řízení jednáno a rozhodováno, se jeho žalobní legitimace může opírat jen o ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. Žalobci jako účastníku správního řízení před Ústavem tak může být soudní ochrana v projednávané věci poskytnuta pouze v rozsahu jeho veřejných subjektivních práv procesních, nikoliv práv hmotných.

Ze znění nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2007, publikovaného pod č. 57/2007 Sb., nelze dovodit právo stěžovatele domáhat se přezkumu napadeného rozhodnutí v plném rozsahu, tedy i na základě námitek mířících do hmotněprávního posouzení věci správním orgánem, a toto právo žalobci nezakládají ani rozhodnutí ESD, jejichž podstata je ve zmíněném nálezu Ústavního soudu stručně rekapitulována. Ústavní soud v nálezu naopak výslovně hovoří o potřebě „důsledně dbát na dodržování principu *fair procesu*“ a o tom, že ESD se zřetelně vyslovil, že rozhodnutí týkající se výše úhrady léčivého přípravku z prostředků veřejného zdravotního pojištění musí být doprovázeno garancí *procesních práv* obsažených v článku 6 směrnice č. 89/105/EHS. Nelze rovněž pominout, že závěry obsažené v citovaném nálezu Ústavního soudu se upínají k právní úpravě obsažené v zákoně o veřejném zdravotním pojištění v jeho znění účinném do 31. 12. 2007, která není pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí relevantní.

Poukazoval-li žalobce na to, že mu postavení účastníka správního řízení výslovně přiznává zákon o veřejném zdravotním pojištění, městský soud k tomu uvedl, že pouhé účastenství v řízení ještě žalobci nezakládá veřejná subjektivní hmotná práva, jichž by se mohl v daném řízení domáhat. Existuje řada případů, kdy zákon přiznává postavení účastníka řízení i subjektům, které nositeli subjektivních hmotných práv, o něž se v řízení jedná, nejsou. Je tomu tak například v případě účastenství občanských sdružení, jejichž cílem je ochrana životního prostředí, v řízeních, jimiž může být životní prostředí dotčeno (územní, stavební řízení aj.). Napadají-li následně tyto subjekty meritorní rozhodnutí správního orgánu žalobou u správního soudu, je jejich žalobní legitimace založena ustanovením § 65 odst. 2 s. ř. s. To znamená, že v řízení před soudem mohou účinně namítat pouze to, že postupem správního orgánu byli zkráceni na právech, která jim přísluší (tj. na procesních právech účastníka řízení) takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Městský soud se v souladu se shora citovaným názorem Nejvyššího správního soudu zabýval nejprve otázkou procesní legitimace žalobce, resp. posouzením charakteru jím uplatněných žalobních námitek, aby určil, které z nich lze považovat za námitky přípustné, směřující proti porušení práv procesních, a které jsou již nepřípustné, protože směřují přímo proti výkladu a aplikaci hmotného práva. Při tomto posouzení soud dospěl k závěru, že až na níže uvedenou výjimku námitky stěžovatele směřují výlučně proti

pokračování

hmotněprávnímu posouzení věci ze strany Ústavu a žalovaného, a jedná se tudíž o námitky nepřipustné.

Městský soud shledal, že proti výkladu a aplikaci hmotného práva směřují námitky, jimiž žalobce brojí proti nesprávnému stanovení výše úhrady předmětného léčivého přípravku. Do této skupiny nepřipustných námitek patří jednak veškeré žalobní námitky vytykající žalovanému nesprávný výběr přípravku, podle kterého byla stanovena výše základní úhrady referenční skupiny č. 25/2 (tj. přípravku Dapril 5 mg x 30 tbl.), a také námitky brojící proti použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady dané referenční skupiny. Těmito žalobními námitkami se stěžovatel nedomáhá ochrany svých procesních práv účastníka správního řízení, ale zpochybňuje jimi zákonnost výkladu a aplikace norem hmotného práva, na jejichž základě Ústav stanovil konkrétní výši úhrady předmětného léčivého přípravku a které žalovaný následně napadeným rozhodnutím potvrdil.

Městský soud žalobci přisvědčil v tom směru, že argumentace žalovaného, který v napadeném rozhodnutí žalobci vytkl, že měl námitku nezákonného použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady v souladu s § 82 odst. 4 správního řádu uplatnit již v průběhu prvoinstančního řízení, zatímco v další části rozhodnutí připustil, že žalobce tuto námitku uplatnil již ve svém prvním odvolání proti rozhodnutí Ústavu ze dne 20. 8. 2008 č.j. SUKLS39988/2008 (toto v pořadí první rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo na základě žalobcova odvolání zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 2. 2009 č.j. MZDR 38293/2008), je do jisté míry rozporná. Ze spisového materiálu totiž městský soud zjistil, že stěžovatel nesouhlas s použitím koeficientů při stanovení výše základní úhrady referenční skupiny č. 25/2 skutečně namítal již v odvolání proti rozhodnutí Ústavu ze dne 20. 8. 2008 č.j. SUKLS39988/2008, a poté, co bylo toto rozhodnutí v odvolacím řízení žalovaným zrušeno a Ústav dne 25. 6. 2009 vydal nové prvostupňové rozhodnutí, opětovně uplatnil tuto námitku v odvolání, které podal proti rozhodnutí Ústavu ze dne 25. 6. 2009. Výtka žalovaného, že stěžovatel měl danou námitku uplatnit již v průběhu prvoinstančního řízení, je tedy vskutku nepřipadná, neboť stěžovatel tak učinil. Uvedené pochybení žalovaného však nelze považovat za podstatnou vadu řízení, která by mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalovaný se totiž uvedenou námitkou v napadeném rozhodnutí zabýval, a to tím způsobem, že odkázal na závěry, které k této námitce zaujal ve svém předchozím rozhodnutí ze dne 4. 2. 2009 č.j. MZDR 38293/2008. Z tohoto odkazu je dle názoru soudu zřejmé, z jakých důvodů žalovaný považoval uvedenou námitku za neopodstatněnou a na základě jakých úvah k tomuto závěru dospěl. Nebylo proto zapotřebí, aby v napadeném rozhodnutí znovu opakoval závěry, které učinil ve svém předchozím rozhodnutí ze dne 4. 2. 2009, č.j. MZDR 38293/2008.

Městský soud k tomu dodal, že i žalobci je bezpochyby známo, že žalovaný se v odvolacím řízení ztotožnil s názorem Ústavu o oprávněnosti použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady dané referenční skupiny, neboť proti tomu v žalobě vznesl konkrétní žalobní námitky. Ty však jsou, jak výše uvedeno, nepřipustné, protože směřují výlučně proti hmotněprávnímu posouzení věci žalovaným.

Jako námitku procesní povahy městský soud vyhodnotil pouze námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Totožnou námitku se shodným

zdůvodněním stěžovatel uplatnil již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V něm rovněž namítal, že z rozhodnutí (Ústavu) není zřejmé, na základě jakého výpočtu dospěl Ústav k závěru, že shodnou cenu za ODTD má i přípravek Diroton 10 mg x 100 tbl. a přípravek Lisipril 10 mg x 30 tbl. a zda bylo u těchto léčivých přípravků použito koeficientů obdobným způsobem, jako u přípravku Dapril 5 mg x 30 tbl., nebo zda bylo použito matematického přepočtu podle § 39c odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění. Žalovaný v reakci na tuto odvolací námitku v napadeném rozhodnutí konstatoval, že postup Ústavu při výpočtu ceny za ODTD u přípravků Diroton 10 mg x 100 tbl. a Lisipril 10 mg x 30 tbl. je prokazatelně zjistitelný z dokumentu „Přehled přípravků dostupných v České republice s uvedením maximálních cen pro konečného spotřebitele“, který je součástí správního spisu. Z uvedeného podkladu rozhodnutí je snadno zjistitelné, že částka 4,00 Kč jako cena za ODTD u výše uvedených léčivých přípravků byla stanovena *po přepočtu koeficientem*, tedy shodně jako tomu bylo u přípravku Dapril 5 mg x 30 tbl. Městský soud tedy této námitce nepřisvědčil.

Městský soud dále uvedl, že námitkami, jimiž brojí proti použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady dané referenční skupiny, se stěžovatel nedomáhal ochrany svých procesních práv účastníka správního řízení, ale zpochybňuje jimi zákonnost výkladu a aplikace norem hmotného práva ze strany správních orgánů obou stupňů. Vzhledem k tomu, že není nositelem hmotných veřejných subjektivních práv, o kterých bylo ve správním řízení jednáno, se však jedná o námitky nepřípustné. Mezi tyto nepřípustné žalobní námitky patří i námitka rozporu napadeného rozhodnutí s evropským komunitárním právem a principem předvídatelnosti, neboť tvrzený rozpor napadeného rozhodnutí s evropským komunitárním právem, spočívající v porušení požadavku na rozhodování na základě objektivních a ověřitelných kritérií zakotveného v článku 6 odst. 2 Směrnice č. 89/105/EHS, jakož i porušení principu předvídatelnosti stěžovatel opětovně spatřuje *v použití koeficientů při stanovení základní úhrady dané referenční skupiny*. Ani v případě těchto námitek se tedy nejedná o námitky směřující k ochraně procesních práv stěžovatele jako účastníka správního řízení, neboť jejich jediným cílem je zpochybnit zákonnost hmotněprávních závěrů žalovaného o nutnosti použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady dané referenční skupiny.

Městský soud pouze jako obiter dictum uvedl, že z rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ve spojení s napadeným rozhodnutím jsou patrné důvody, pro které Ústav přikročil k aplikaci koeficientů při stanovení základní úhrady dané referenční skupiny, a také konkrétní způsob výpočtu výše základní úhrady. Uvedený postup lze bezpochyby aplikovat i v jiných řízeních, jejichž předmětem bude stanovení výše úhrady konkrétního léčivého přípravku ze zdravotního pojištění, jestliže základní úhradu příslušné referenční skupiny bude třeba stanovit podle přípravku, jehož síla neodpovídá ODTD. Za této situace nelze uvedený postup, a tedy ani napadené rozhodnutí, označit za nepředvídatelné.

Důvodem, pro který se stěžovatel nemůže dovolávat čl. 6 odst. 2 směrnice č. 89/105/EHS, je podle městského soudu i skutečnost, že tato norma nemůže mít přímý účinek. Směrnice č. 89/105/EHS byla Českou republikou řádně transponována do vnitrostátního právního řádu. Předpokladem vertikálního přímého účinku směrnice je, že povinnosti, jež ukládá, jsou v ní formulovány dostatečně určitě, přesně a bezpodmínečně, a

pokračování

že uplynula lhůta pro její transpozici (základy této judikatury byly položeny rozhodnutím ESD ze dne 4. 12. 1974 ve věci 41/74 - Yvonne van Duyn proti Home Office, Recueil s. 1337, z poslední doby viz např. rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 12. 7. 2012 ve věci Vodafone España SA, C-55/11, C-57/11 a C-58/11, bod 37). Stěžovatelem zmiňovaný článek Směrnice nestanoví, jaká konkrétní kritéria lze považovat za objektivní a ověřitelná a jejich konkretizaci ponechává na jednotlivých členských státech (viz též článek 6 odst. 3 Směrnice). Pro přímý účinek Stěžovatelem zmiňovaného článku Směrnice tak není splněna hned první z výše uvedených podmínek, tedy existence dostatečně určitého, přesného a bezpodmínečného závazku členského státu.

Žalobní argumentaci, že výše koeficientů pro různé síly obsahu léčivé látky jednotlivých přípravků uvedená v § 16 vyhlášky č. 92/2008 Sb., je naprosto nereálná a zcela odporuje skutečným cenám různých sil přípravků na trhu a jejich vzájemným poměrům, a že koeficienty (aplikované Ústavem ke stanovení výše základní úhrady dané referenční skupiny) neodpovídají reálným vztahům cen na trhu, žalobce nadto ničím neprokázal. Z uvedených důvodů městský soud žalobu zamítl.

Včas podanou **kasační stížností** se stěžovatel domáhá, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v plném rozsahu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Kasační stížnost podal stěžovatel z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Městský soud zamítl námitky stěžovatele proto, že v podané žalobě mohl uplatnit pouze tzv. procesní práva, nikoliv práva hmotná. Výsledkem bylo odmítnutí veškerých námitek stěžovatele směřujících proti výkladu a aplikaci hmotného práva, tedy námitek o tom, že konkrétní výše úhrady předmětného přípravku byla stanovena nesprávně a v rozporu se zákonem o veřejném zdravotním pojištění. Stěžovatel je názoru, že mu bylo tímto postupem odepřeno právo na soudní ochranu garantované čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, protože ze soudního přezkumu byly vyloučeny všechny jeho námitky proti výkladu a aplikaci hmotného práva, konkrétně námitky proti výši úhrady předmětného přípravku.

Stěžovatel v první řadě uvádí, že otázka hmotných práv byla v projednávané věci klíčovou. Nemožnost přezkumu hmotných práv podle jeho názoru poškozuje nejen jeho práva, ale zejména práva jednoho z účastníků pojistného vztahu, tedy pojištěnce, který není účastníkem řízení před Ústavem. Konkrétně za nesprávné považuje stěžovatel využití aplikace právních názorů obsažených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2011, č. j. 4 Ads 133/2010 – 164, podle něhož může být držitelům registrace léčivých přípravků, dovozcům a výrobcům léčiv poskytnuta soudní ochrana pouze v rozsahu jejich veřejných práv procesních, nikoliv hmotných. Postup městského soudu je podle stěžovatele v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 36/05, a to zejména body 49 a 50 jeho odůvodnění. Tímto nálezem Ústavní soud zrušil předchozí právní úpravu, která neumožňovala, aby držitelé registrace léčivých přípravků či výrobci mohli uplatnit opravné prostředky proti stanovené výši úhrady toho kterého léčivého přípravku. Podle stěžovatele z výše uvedeného nálezu jednoznačně vyplývá, že konkrétní výše úhrady léčiva podléhá garanci procesních práv a je tedy nutné, aby soudní přezkum zahrnoval i otázku přezkumu postupu a jednotlivých kroků správních orgánů při

stanovení konkrétní výše úhrady toho kterého léčiva. Jak uvádí stěžovatel, otázka výkladu a aplikace hmotného práva je zcela zásadním a rozhodujícím krokem při posuzování vlastností jednotlivých léčivých přípravků a při následném stanovování výše a podmínek jejich úhrady. Procesní práva účastníků řízení slouží v převážné míře k zajištění toho, aby tito účastníci mohli uplatňovat svoje návrhy a námitky k výkladu a aplikaci hmotného práva správními orgány. Stěžovatel upozornil také na usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 42/10, kterým byl jako zjevně neopodstatněný odmítnut návrh Nejvyššího správního soudu na zrušení šesté části zákona o veřejném zdravotním pojištění. Z odůvodnění tohoto usnesení je podle stěžovatele zřejmé, že právě možnost soudního přezkumu konkrétní výše úhrady na základě námitek držitele rozhodnutí o registraci léčivého přípravku zajišťuje soulad se shora uvedeným nálezem ze dne 16. 1. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 36/05.

K tomu stěžovatel dále uvádí, že držitel rozhodnutí o registraci léčivého přípravku je účastníkem řízení o stanovení výše a podmínek úhrady tohoto příspěvku a žádné ustanovení zákona o veřejném zdravotním pojištění neomezuje právo žádného z účastníků podávat námitky proti výkladu a aplikaci hmotného práva v dané problematice (§ 39g odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění). Takové omezení přezkumu by muselo být dáno zákonem. Postavení osob, uvedených v ustanovení § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 48/1997 Sb., je podle něj zcela odlišné od postavení tzv. zájemníků, nebo jakékoliv osoby, která není účastníkem řízení. Městský soud vycházel z právního názoru, že žadatelé ve smyslu § 39f odst. 2 písm. a) a b) tohoto zákona nejsou rozhodnutím Ústavu o výši úhrady za léčivé přípravky přímo dotčeni na svých veřejných subjektivních právech, neboť nejsou účastníky pojistného vztahu a žádná veřejná subjektivní práva nemají. Pak by ale muselo podle stěžovatele platit, že žadatelé ve smyslu § 39f odst. 2 písm. c) zákona o veřejném zdravotním pojištění (tedy zdravotní pojišťovny), kteří účastníky pojistného vztahu jsou, mají veřejná subjektivní práva a mohou tak uplatnit procesní i hmotná práva. Z toho podle názoru stěžovatele vyplývá, že jednotliví účastníci správního řízení si nejsou ve svých právech rovni. Tím dochází k nerovnému postavení jednotlivých účastníků řízení před Ústavem, přičemž podle ustanovení článku 96 odst. 1 Ústavy mají však všichni účastníci řízení před soudem mít rovná práva.

Stěžovatel poukázal též na praktické konsekvence výkladu zaujatého městským soudem. Stěžovatel je povinen žádat o stanovení výše maximální ceny ve správním řízení u Ústavu a má povinnost zaplatit též správní poplatek. Avšak jeho námitky směřující k výkladu hmotného práva, např. skutečnost, že se léčivý přípravek v některé zemi EU neobchoduje, nebo se obchoduje za odlišnou cenu, atd. mohou být odmítnuty a jejich soudní přezkum není připuštěn.

Stěžovatel v kasační stížnosti upozornil rovněž na to, že ve správním řízení došlo také k porušení požadavků na rozhodování na základě objektivních a ověřitelných kritérií, jak jsou uvedeny v ustanovení článku 6 odst. 2 směrnice č. 89/105/EHS. Právo na přezkum otázek hmotného práva navíc vyplývá i z judikatury Soudního dvora Evropské unie. Stěžovatel odkázal na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C-424/99, Komise proti Rakousku (2001), a C-229/00, Komise proti Finsku (2003), kterými se městský soud vůbec nezabýval, ačkoliv je stěžovatel uváděl. Z uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

Žalovaný podal ke kasační stížnosti následující **vyjádření**. Stěžovatel podle jeho názoru ve své kasační stížnosti v podstatě brojí proti judikatuře Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech (zejm. proti rozsudkům č. j. 3 Ads 48/2010 – 237, 4 Ads 133/2010 – 164 nebo 3 Ads 59/2011 – 73), které žalovaný považuje za konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalovaný v této souvislosti poukázal na usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 42/10, které se zabývalo posouzením ústavnosti současné úpravy obsažené v části šesté zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný je toho názoru, že požadavky na dvojinstančnost řízení a možnost podání opravného prostředku, které vyplývají z nálezů Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 36/05, je plně realizována již samotnou možností podat odvolání, jímž se následně žalovaný zabývá jak po stránce hmotné v rozsahu všech uplatněných námitek, tak i po stránce procesní. Není tak opodstatněné tvrzení stěžovatele, že žalovaný může kvůli soudní nepřezkoumatelnosti rozhodnutí postupovat zcela libovolně a námitkami účastníků řízení se nezabývat, naopak, věcné nedostatky v prvostupňových rozhodnutích Ústavu jsou častým důvodem pro zrušení a vrácení těchto rozhodnutí. Z uvedených důvodů žalovaný považuje postup městského soudu i napadené rozhodnutí za správná a navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti, vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Podle ustanovení § 39b odst. 1 věta první zákona o veřejném zdravotním pojištění, v rozhodném znění, o výši a podmínkách úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely rozhoduje Ústav. Podle ustanovení § 39c odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění Ústav zařazuje léčivý přípravek v rámci řízení podle § 39g citovaného zákona do referenční skupiny. Základní úhrada léčivého přípravku se rovná základní úhradě referenční skupiny, do které byl léčivý přípravek zařazen. Základní úhrada je úhrada pro obvyklou denní terapeutickou dávku léčivých látek obsažených v léčivých přípravcích a je shodná pro celou referenční skupinu. Referenčními skupinami jsou skupiny léčivých přípravků v zásadě terapeuticky zaměnitelných s obdobnou nebo blízkou účinností a bezpečností a obdobným klinickým využitím. Seznam referenčních skupin stanoví Ministerstvo zdravotnictví ČR prováděcím právním předpisem. Podle ustanovení § 39g odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění jsou účastníky řízení o stanovení maximální ceny a řízení o stanovení výše a podmínek úhrady osoby, které podaly žádost, zdravotní pojišťovny, nejsou-li osobami, které podaly žádost, držitel registrace, jde-li o registrovaný léčivý přípravek, dovozce nebo tuzemský výrobce, jde-li o neregistrovaný léčivý přípravek používaný ve schváleném specifickém léčebném programu, nebo o potravinu pro zvláštní lékařské účely.

Městský soud vycházel ve svém rozhodnutí z právního názoru Nejvyššího správního soudu uveřejněném v rozsudku ze dne 26. 5. 2011, č. j. 4 Ads 133/2010 – 164 (přístupný na www.nssoud.cz). Tímto rozsudkem Nejvyšší správní soud rozhodoval v obdobné věci za situace, kdy Ústavní soud usnesením ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 42/10, předmětný návrh Nejvyššího správního soudu na zrušení části šesté zákona o veřejném zdravotním pojištění odmítl. Vycházel přitom z předchozího rozsudku ze dne 28. 4. 2011, č. j. 3 Ads 48/2010 – 237, podle něhož „držitelé registrace, dovozci a výrobci [žadatelé ve smyslu § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 48/1997 Sb.] nejsou rozhodnutím Ústavu o výši úhrady za ten který léčivý přípravek či potravinu pro zvláštní lékařské účely přímo dotčeni na svých veřejných subjektivních právech, neboť nejsou účastníky pojistného vztahu a žádná veřejná subjektivní práva, o kterých je v řízení rozhodováno, tudíž nemají. Na druhou stranu ovšem nelze přehlédnout, že zákon přiznává těmto osobám postavení účastníků správního řízení, a soudní ochrana jim proto nepochybně přísluší. Vzhledem k absenci vlastních hmotných veřejných subjektivních práv, o kterých by bylo ve správním řízení jednáno, se nicméně bude jejich žalobní legitimace opírat jen o ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s., a nikoli o odstavec 1“. Tento právní názor byl opakovaně potvrzen v judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 3 Ads 59/2011 – 73, ze dne 26. 5. 2011, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2013 č. j. 6 Ads 161/2012 – 47, či ze dne 11. 7. 2012, č. j. 6 Ads 70/2012 – 60, přístupné na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto i v rámci posouzení této kasační stížnosti opětovně dospěl k názoru, že těmto účastníkům řízení před Ústavem může být soudní ochrana poskytnuta pouze v rozsahu jejich veřejných subjektivních práv procesních, nikoliv hmotných.

Městský soud tedy vycházel ze správného právního názoru, že stěžovateli může být soudní ochrana poskytnuta pouze v rozsahu práv procesních. Námitky stěžovatele zhodnotil jako námitky směřující převážně do aplikace hmotného práva. Do skupiny nepřipustných námitek městský soud zařadil žalobní námitky, kterými stěžovatel brojil proti nesprávnému stanovení výše úhrady předmětného léčivého přípravku (námitky vytykající žalovanému nesprávný výběr přípravku, podle kterého byla stanovena výše základní úhrady referenční skupiny, a také námitky brojící proti použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady dané referenční skupiny). Také námitku rozporu se směrnicí Rady č. 89/105/EHS vyhodnotil městský soud jako námitku směřující do aplikace hmotného práva, protože stěžovatel viděl rozpor v použití koeficientů při stanovení základní úhrady dané referenční skupiny. Městský soud tedy v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu nepřezkoumával rozhodnutí správního orgánu z hlediska námitek stěžovatele, které vyhodnotil jako směřující do hmotného práva, nýbrž pouze z hlediska námitek procesních.

Za takovou námitku městský soud vyhodnotil jednak problém včasného vznesení námitek nezákonného použití koeficientů při stanovení výše základní úhrady v souladu s § 82 odst. 4 správního řádu uplatnit již v průběhu prvoinstančního řízení, a jednak námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného. S oběma námitkami se městský soud dostatečně vypořádal, přičemž stran první námítce (užití koncentračního mechanismu) dal stěžovateli za pravdu, nicméně nevyhodnotil tuto vadu jako natolik intenzivní, aby měla vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, a to z toho důvodu, že žalovaný se přes vyhodnocení této námítce jako nepřipustné přesto k jejímu obsahu

pokračování

vyjádřil, takže ji meritorně vypořádal. Stran nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí městský soud odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se žalovaný skutečně touto námitkou ve vztahu vůči prvostupňovému rozhodnutí zabýval. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že městský soud se vypořádal se všemi námitkami stěžovatele, které měly procesní charakter, a proto se nedopustil vady řízení, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Stěžovatel ve své kasační stížnosti dále namítal rozpor napadeného rozhodnutí s právem Evropské unie, podle něj právo na přezkum otázek hmotného práva navíc vyplývá i z judikatury Soudního dvora Evropské unie, přičemž s touto námitkou se městský soud vůbec nevypořádal. Městský soud se s touto žalobní námitkou vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí tak, že směřuje do aplikace práva hmotného, a proto námitku rozporu s právem Evropské unie považoval za nedůvodnou. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí následující. Podle článku 6 odst. 2 směrnice Rady č. 89/105/EHS, *„Každé rozhodnutí o zamítnutí zápisu léčivého přípravku do seznamu přípravků hrazených systémem zdravotního pojištění musí obsahovat odůvodnění na základě objektivních a ověřitelných kritérií, včetně, je-li to nezbytné, znaleckých posudků nebo doporučení, o která se rozhodnutí opírá. Kromě toho musí být žadatel informován o opravných prostředcích, kterých může podle platných předpisů využít a o lhůtách pro jejich uplatnění.“*

Soudní dvůr Evropské unie se v rozhodnutí Komise proti Rakousku se zabýval otázkou, jestli lze rakouský systém úhrad kvalifikovat jako seznam ve smyslu článku 6 citované směrnice. Podle jeho názoru k tomu, aby systém spadl pod článek 6 směrnice postačuje, že zahrnutí léčiva do registru obvykle znamená, že v systému bude vytvořena také výše jeho úhrady. Rozhodování o zařazení léčivých přípravků do seznamu přípravků hrazených vnitrostátním systémem zdravotního pojištění pak musí podléhat efektivním opravným prostředkům (rozsudek Komise proti Rakousku ze dne 27. 11. 2001, C-424/99, bod 29, 42). V další kauze Komise proti Finsku týkající se systému úhrad z veřejného zdravotního pojištění za léčivé přípravky, které obsahují určité účinné látky, Soudní dvůr EU posuzoval, zda spadá finský systém stanovování účinných látek spadajících do režimu vyššího pojistného krytí pod čl. 6 odst. 1 a 2 Směrnice a zda finská vnitrostátní právní úprava konvenuje se smyslem a účelem této Směrnice. I v této věci Soudní dvůr EU dospěl k závěru, že pokud je finský systém rozhodování o zařazení těchto účinných látek založen na vládou vydaném nařízení, jde ve skutečnosti spíše o hromadné individuální rozhodnutí o podřazení každé účinné látky určitému režimu úhrady, přičemž dále již příslušné správní úřady nemají pravomoc uvážení rozhodnout o jednotlivých léčivých přípravcích a jejich zařazení pod určitý režim pojistného krytí, a proto se jedná o systém rozporný s požadavky čl. 6 odst. 1 a 2 Směrnice (viz k tomu rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. 6. 2003, C-229/00).

Ve věci C-317/05 Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že *„Článek 6 bod 2 směrnice 89/105 je třeba vykládat v tom smyslu, že přiznává výrobcům léčivých přípravků, kteří jsou dotčeni rozhodnutím, jehož účinkem je umožnit hrazení některých léčivých přípravků obsahujících účinné látky, které jsou v něm uvedeny, právo na odůvodněné rozhodnutí obsahující poučení o opravných prostředcích, přestože právní úprava členského státu nestanoví odpovídající řízení ani opravné prostředky.“* (viz rozsudek G. Pohl-Boskamp GmbH & Co. KG proti Gemeinsamer Bundesausschuss ze dne 26. 10. 2006, C-317/05).

Tuto judikaturu Soudního dvora EU vztahující se k předmětnému právnímu problému Nejvyšší správní soud již dříve vyložil ve svém rozsudku ze dne 11. 7. 2012, č. j. 6 Ads 70/2012 – 60 (přístupný na www.nssoud.cz), kde dospěl k závěru, rozhodování o zařazení léčivých přípravků do seznamu přípravků hrazených vnitrostátním systémem zdravotního pojištění ve smyslu uvedené judikatury Soudního dvora EU musí být transparentně odůvodněné, a tato náležitost má podléhat efektivnímu soudnímu přezkumu.

Co se týče argumentace městského soudu, že pro přímý účinek čl. 6 odst. 2 Směrnice není splněna podmínka existence dostatečně určitého, přesného a bezpodmínečného závazku členského státu, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že výše citovaném rozsudku ve věci C-317/05 se Soudní dvůr Evropské unie vyjádřil také k otázce přímého účinku citovaného článku takto: „Co se týče otázky přímého použití článku 6 směrnice 89/105, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že ve všech případech, kdy se ustanovení směrnice z hlediska svého obsahu jeví jako bezpodmínečná a dostatečně přesná, jsou jednotlivci oprávněni dovolávat se jich před vnitrostátními soudy vůči státu, a to ať již v případě, že stát směrnici včas neprovedl do vnitrostátního práva, tak i v případě, že ji provedl nesprávně (viz zejména rozsudek ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další, C-397/01 až C-403/01, Sb. rozh. s. I-8835, bod 103). Ustanovení práva Společenství je bezpodmínečné, jestliže ukládá povinnost, která není vázána na žádnou podmínku, a ani při svém výkonu nebo ve svých účincích není podmíněna jakýmkoli aktem ze strany orgánů Společenství nebo členských států. Ustanovení je mimoto dostatečně přesné, aby se jej mohl procesní subjekt dovolávat a aby jej mohl uplatnit soud, pokud ukládá povinnost jednoznačným způsobem (viz rozsudek ze dne 17. září 1996, Cooperativa Agricola Zootechnica S. Antonio a další, C-246/94 až C-249/94, Recueil, s. I-4373, body 18 a 19). Článek 6 bod 2 směrnice 89/105 vykazuje právě tyto vlastnosti, neboť přesným a jednoznačným způsobem popisuje povinnost, a sice povinnost uvést odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí zápisu a povinnost informovat o opravných prostředcích, která není vázána na žádnou podmínku, a ani při svém výkonu nebo ve svých účincích není podmíněna následným přijetím aktu. Jeho znění se tak jeví být bezpodmínečné a dostatečně přesné, takže se jej dotčené osoby mohou dovolávat v rámci svých vztahů s dotyčným členským státem.“ (viz rozsudek G. Pohl-Boskamp GmbH & Co. KG proti Gemeinsamer Bundesausschuss ze dne 26. 10. 2006, C-317/05, bod 40-42) Z toho plyne, že článek 6 odst. 2 Směrnice může mít přímý účinek, nicméně jak také uvedl i městský soud, směrnice č. 89/105/EHS byla Českou republikou řádně transponována do vnitrostátního právního řádu.

Účastníci řízení podle § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona o veřejném zdravotním pojištění mají na základě vnitrostátního práva a práva Evropské unie právo na to, aby rozhodnutí obsahovalo odůvodnění na základě objektivních a ověřitelných kritérií, včetně uvedení všech podkladů a úvah, o které se rozhodnutí opírá. Jedná se o jejich procesní právo a správní soudy proto při soudním přezkumu posuzují zákonnost odůvodnění rozhodnutí Ústavu a žalovaného podle výše uvedených kritérií (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2012, č. j. 6 Ads 70/2012 – 60 přístupný na www.nssoud.cz). Toto právo bylo stěžovateli zachováno i v předmětné věci, neboť městský soud vyhodnotil všechny žalobní body z hlediska jejich hmotněprávní či procesní povahy, a z hlediska přípustných žalobních námitek přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného. Jeho postup byl v souladu s předmětnou právní úpravou, tak i s citovanou

pokračování

judikaturou Soudního dvora EU, Ústavního soudu ČR a Nejvyššího správního soudu. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud považuje kasační námitky směřující proti postupu městského soudu v otázce nepřezkoumání hmotného práva jako nedůvodné.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítal, že pokud žadatelé ve smyslu § 39f odst. 2 písm. a) a b) zákona o veřejném zdravotním pojištění (to znamená i držitelé rozhodnutí o registraci) nejsou rozhodnutím Ústavu o výši úhrady za léčivé přípravky přímo dotčeni na svých veřejných subjektivních právech, neboť nejsou účastníky pojistného vztahu a žádná veřejná hmotná subjektivní práva v tomto právním vztahu nemají, zatím co zdravotní pojišťovny, které účastníky pojistného vztahu jsou, mají veřejná subjektivní práva a mohou tak uplatnit procesní i hmotná práva, dochází tím k nerovnému postavení jednotlivých účastníků řízení. Přitom podle ustanovení článku 96 odst. 1 Ústavy mají však všichni účastníci řízení před soudem mít rovná práva. K této kasační námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že jak již bylo výše uvedeno, držitelé rozhodnutí o registraci nejsou dotčeni na svých veřejných subjektivních právech, neboť nejsou účastníky pojistného vztahu a žádná hmotná veřejná subjektivní práva, o kterých je v řízení rozhodováno, nemají. Z rozlišení, zdali účastník řízení je nebo není dotčen na svých veřejných subjektivních právech, pak logicky plyne rozdílné postavení těchto osob z hlediska toho, jaká práva mohou uplatňovat v soudním přezkumu. V posuzované věci se tak v případě stěžovatele vzhledem k absenci jeho vlastních hmotných veřejných subjektivních práv, o kterých by bylo ve správním řízení jednáno, může jeho aktivní žalobní legitimace ve správním soudnictví opírat jen o ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s., a nikoli o ustanovení odst. 1. Přesto však stěžovatel ve smyslu čl. 96 odst. 1 Ústavy ČR není nijak dotčen, neboť v řízení před správním soudem disponuje naprosto stejnými procesními právy jako ostatní účastníci, zejm. žalovaný správní orgán. To, že jeho žalobní legitimace se opírá o tvrzené porušení procesních práv, tak nijak nesnižuje jeho procesní status účastníka řízení. Nejvyšší správní soud tedy neshledal v tomto ohledu ani porušení zákonnosti průběhu řízení před městským soudem, ani porušení ústavně zaručených práv stěžovatele.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou a ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který měl ve věci úspěch, nevznikly žádné náklady řízení přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu žádná náhrada nákladů řízení nepřísluší. Osobám zúčastněným na řízení náklady ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu